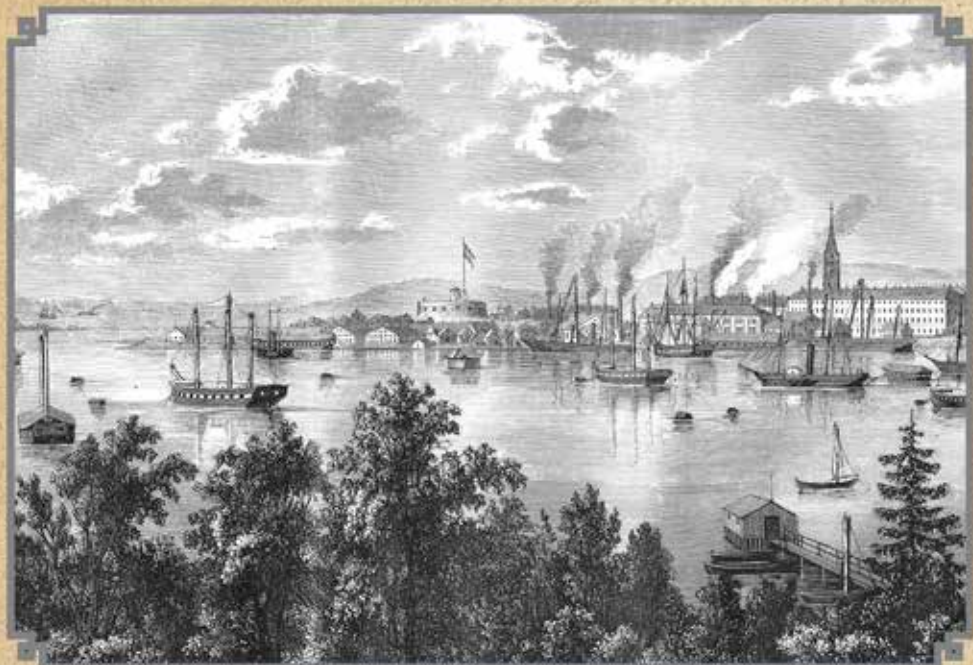

Skildring av Karl-Johansvärn

Återutgivning av text från 1868

En publikation från
e-boksbiblioteket.se

Skildring
av Karljohansvärn.
Återutgivning av text från 1868

Redaktör Mikael Jägerbrand

ISBN 978-91-7757-617-4

Copyright © 2020 Mikael Jägerbrand / Virvelvind Förlag, Lysekil.

Den här e-boken ges ut av E-boksbiblioteket Förlag (imprint)

Mer info: www.e-boksbiblioteket.se

Förord

I den här e-boken får du veta mer om en av Norges viktigaste militära anläggningar under 1800-talet.

Det här var en viktig örlogshamn och varv för den norska flottan. I dag är större delen av Karljohansvärn en näringslivspark. Det tidigare så viktiga varvet lades ner på 1980-talet.

Den här texten publicerades ursprungligen år 1868 i tidskriften "Nordiska taflor. Pittoreska utsigter från Sverge, Norge och Danmark. Tredje bandet" med rubriken "Karljohansvärn".

Texten och illustrationen publicerades anonymt.

Eftersom den här texten skrevs på 1800-talet så innehåller den mått, ord och personer som inte är så bekanta i dag. Därför har vi kompletterat originaltexten med en kortfattad ordlista.

I den här e-boken publicerar vi originalets text ordagrant och helt utan ändringar, alla namn, uttryck och till och med felstavningar har behållits.

Skildring av Karljohansvärn år 1868

Den här texten publicerades ursprungligen år 1868 i tidskriften "Nordiska taflor. Pittoreska utsigter från Sverige, Norge och Danmark. Tredje bandet" med rubriken "Karljohansvärn". Texten och illustrationen publicerades anonymt.

Seglar man uppför Kristianiafjorden, hvarest det icke är någon brist på rörelse, stora och små fartyg med hvita segel och ångbåtar med deras tunga svarta rökpelare, fiskarbåtar och segelslupar, så passerar man åtskilliga mindre ställen och påträffar slutligen omkring fem mil norr om Färder det uppblomstrande Horten, numera Karljohansvärn, på venstra och den större staden Moss på högra sidan. Horten var förut en liten oansenlig ort, hvars invånare ur hafvet och skogarne hemtade sin näring, tills det, kort efter Norges skiljsmessa ifrån Danmark, utsågs till örlogshamn och station för den flotta man ernade skapa. Valet af Horten hade sin orsak, dels deruti att det låg djupt ini Kristianiafjorden och endast åtta mil ifrån hufvudstaden, och dels i dess säkra rymliga hamn, hvilken skyddas af klippiga öar, mellan hvilka ett djupt inlopp leder in till hamnen, som erbjuder en god ankargrund. Utanför i sjelfva fjorden är deremot vattnet så

djupt, att fartygen ej kunna ligga för ankar derstädes. Hela norska marinens krigsmateriel har efterhand utgått ifrån Horten och finnes här till största delen samlad; endast några divisioner kanonbåtar äro förlagda på andra ställen — Frederiksvärn, Kristianssand och Bergen — längsefter den vidsträckta kusten. Fästningsverken äro anlagda omkring örlogsvarfvet, såväl på öarne som på fasta landet; ett rymligt varf, magasiner, verkstäder o. s. v. hafva blifvit uppförda, och en hel arbetarestad har efterhand vuxit upp omkring varfvet. Slutligen har äfven för några år tillbaka, sjökadettskolan, som förr hade sin plats i Frederiksvärn, blifvit flyttad till Horten, der således hela den militära verksamheten är koncentrerad. Om den gamla delen af staden ännu benämnes Horten, kunna vi icke säga; men namnet Karljohansvärn, hvilket gafs staden af Oscar I, omfattar åtminstone fästningsverken, örlogsvarfvet och den nya staden.

Ibland varfvets intressantaste och viktigaste inrättningar måste i första rummet nämnas maskinfabriken, som under direktör Sörensens insigtsfulla ledning intager en framstående plats ibland Skandinavien verkstäder, och hvars maskiner åtnjuta ett välförtjent anseende. Norges båda skruffregatter, Kong Sverre och S:t Olaf, hafva utgått härifrån, och detsamma gäller om de öfriga krigsfartygen, undantagandes några af postångbåtarna. En annan inrättning är den förträffliga och stora dockan, hvilken med mycken möda är uthuggen ur berget. Nämda arbete påbörjades år 1851 och fullbordades 1861.

Öfverhufvud taget måste man erkänna att Norge med allvar, förstånd och en efter landets tillgångar afpassad kraft, arbetar på utvecklingen af sin flotta. Dess resurser äro ej stora, dess krigsmateriel i förhållande till kustens utsträckning likaledes obetydlig, men det har alltid bemödat sig om att vid anskaffande af nya skepp och vapen

tillgodogöra sig all den erfarenhet och insigt som ifrån större länders mariner varit att inhemta, och under krigsflottornas omåttligt snabba utveckling och omskapning har Norge följt med på ett sätt som måste väcka aktning för de män, åt hvilka det anförtrott våden om sin flotta.

Inre Horten med Karl-Johansvärn vid Kristianiafjorden.

Viktiga ord och personer

Karl III Johan.

[1763–1844] Fransk marskalk och kung av Sverige (under namnet Karl XIV Johan) och Norge (under namnet Karl III Johan) från 1818 till sin död 1844. Under hans tid vid makten genomfördes stora reformer bland annat inom bankväsendet, rösträtten och skolväsendet.

Kristiania.

Tidigare namn på Norges huvudstad Oslo. Staden bytte till sitt nuvarande namn år 1925. Då fick också Oslofjorden sitt nuvarande namn.

Oscar I.

[1799–1859] Svensk och norsk kung från 1844 tills sin död år 1859. Var en av landets mest inflytelserika kungar och gjorde stora insatser inom lagstiftning, rättsskipning, näringsliv, skola och när det gäller skatter. Oskar var far till de båda blivande kungarna Oscar II och Karl XV. Hans namn skrivs i dag både som ”Oscar I” och ”Oskar I”.

Skruffregatt.

Äldre stavning för fartygstypen skruvfregatt. Det här är en typ av ångdrivna örlogsfartyg som drevs av skruvpropellrar. De började tillverkas på 1850-talet och hade oftast kvar sina master och segel.

*Nu kan du prenumerera på våra nya titlar via **patreon**.*

- Du får en ny e-deckare i veckan.*
- Du får tillgång till ett bibliotek med 50-100 titlar.*
- Du får tillgång till massor av fakta och biografier.*

Mer info:

www.patreon.com/klassiskadeckare